

**Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti
z 27. září 2019**

Nejprve zákon o úložišti a výběr až podle schválených paragrafů, ne naopak

Obce zaslaly připomínky k návrhu zákona o zapojení obcí do výběru

Obce a spolky sdružené v Platformě proti hlubinnému úložišti zaslaly Ministerstvu průmyslu a obchodu (MPO) své oficiální vyjádření k věcnému záměru zákona o zapojení obcí do výběru úložiště. Ten bude zapotřebí podstatným způsobem přepracovat, aby naplnil požadavky atomového zákona a Směrnice Euratom na respektování zájmů dotčených obcí a účinnou účast veřejnosti při rozhodování o úložišti [1]. Logickým požadavkem obcí také je, aby byly odloženy další kroky výběru úložiště, než zákon vstoupí v platnost. Dle ministra průmyslu Karla Havlíčka má být proveden výběr čtyř lokalit z devíti do poloviny roku 2020. Ale uvažovaný zákon ještě nebude schválený. Výběr musí probíhat až podle nových legislativních pravidel.

Platforma proti hlubinnému úložišti návrhu zákona vytýká zejména:

- Navržená míra zapojení obcí a veřejnosti do procesu rozhodování o výběru lokality pro úložiště je naprosto nedostatečná. Skutečně efektivní může být jen tehdy, pokud obce či veřejnost mohou ovlivnit, zda v dané lokalitě vůbec bude proces pokračovat. To lze zajistit jedině uložením povinnosti Správy úložišť vyžádat si před zahájením konkrétního řízení souhlas dotčených obcí.
- Předložený návrh věcného záměru téměř zcela opomíjí zapojení veřejnosti a dělá z občanů obcí prakticky pouhé statisty při povolovacích řízeních.
- Návrh neřeší postupy při vyhledávání lokality pro úložiště, které by zabránily jejich častým účelovým změnám, jaké se donedávna děly. Rovněž by bylo vhodné zakotvení kritérií pro jednotlivé fáze procesu výběru do zákona.
- V návrhu chybí jakýkoliv pokus o nastavení systému kompenzací pro celý proces vyhledávání a výběru lokality pro úložiště, jeho povolování a provoz.

Petr Klásek, starosta Chanovic a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti řekl: „S úložištěm nespěchejme, udělejme to pořádně. Po zákoně, který by zajistil práva obcím a lidem v nich žijících, voláme od počátku. Opětovně si uvědomujeme mimořádnost, ojedinělost, nebezpečnost a dlouhodobost uvažovaného úložiště. A je zde zvyšující se tlak na zužování lokalit. Nejprve se musí určit obecná závazná pravidla a podle nich teprve postupovat. Ne, naopak.“

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 47 členů (32 obcí a měst a 15 spolků) za účelem prosazování takového způsobu hledání řešení problému vyhořelého jaderného paliva a radioaktivních odpadů, který bude otevřený, průhledný a v němž obce a veřejnost budou mít zákony dostatečně garantované možnosti hájit své oprávněné zájmy. www.platformaprotiulozisti.cz

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Petr Klásek, starosta obce Chanovice

tel.: 606 745 795, e-mail: obec.chanovice@email.cz

Další informace může poskytnout:

Petr Klásek, starosta obce Chanovice a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti, tel.: 606 745 795,
e-mail: obec.chanovice@email.cz

V příloze: Připomínky obcí a spolků sdružených v Platformě proti hlubinnému úložišti k návrhu věcného záměru zákona o zapojení dotčených obcí a jejich občanů do řízení směřujících k výběru lokality pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorách a k povolení provozování úložiště radioaktivních odpadů

Poznámky:

[1] Nový atomový zákon č. 263/2016 Sb., v paragrafu 108 odstavec (4) předpokládá: „*Postup při stanovení průzkumného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při stanovení chráněného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při povolování provozování úložiště radioaktivního odpadu a postup, jak zajistit respektování zájmů obcí, kterým náleží příspěvek z jaderného účtu dle § 117 odst. 1, a jejich občanů v těchto procesech, stanoví zvláštní zákon.*“

Směrnice Rady 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem ve svém článku 10 Transparentnost, odstavci 2 požaduje: „*Členské státy zajistí, aby veřejnost měla v souladu s vnitrostátními právními předpisy a mezinárodními závazky potřebnou příležitost účinně se účastnit procesu rozhodování týkajícího se nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.*“

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Petr Klásek, starosta obce Chanovice
tel.: 606 745 795, e-mail: obec.chanovice@email.cz